

AVIZUL NR. 3/94 AL CURȚII
13 decembrie 1995

Aviz emis în temeiul articolului 228 alineatul (6) din Tratatul CE

„GATT – OMC - Acord-cadru privind bananele”

având ca obiect o cerere adresată Curții, în aplicarea articolului 228 alineatul (6) din Tratatul CE, de către Republica Federală Germania pentru obținerea unui aviz privind compatibilitatea dintre tratat și Acordul-cadru privind bananele dintre Comunitatea Europeană și Columbia, Costa Rica, Nicaragua și Venezuela.

Prezentarea cererii

I — Cadrul istoric al acordului-cadru

1. Strategia Comunității pentru conducerea negocierilor din Runda Uruguay a fost stabilită de o comunicare a Comisiei către Consiliu, intitulată „Concepție de ansamblu”, aprobată de Consiliu la 16 și 17 iunie 1986.

2. În ceea ce privește agricultura, Comisia a primit instrucțiuni să:

„contribuie la echilibrul piețelor mondiale care nu poate fi atins, de altfel, fără o cooperare mai strânsă a țărilor participante la comerțul cu produse agricole și alimentare; [...]

să permită un acces rezonabil la piețele de import; [...]

să asigure participarea țărilor în curs de dezvoltare în condiții adaptate caracteristicilor economiilor agricole ale acestora și strategiilor alimentare echilibrate”.

3. Prin Declarația de la Punta del Este din 20 septembrie 1986, adoptată în vederea negocierilor din Runda Uruguay, părțile contractante ale GATT au declarat că doresc

„să liberalizeze mai mult comerțul cu produse agricole și [...] să supună toate măsurile care se referă la accesul la import și la concurența la export unor norme și discipline ale GATT întărite și eficientizate în practică [...]”.

În aceeași declarație, părțile contractante au convenit să respecte statu-quo-ul în ceea ce privește crearea de noi obstacole în calea schimburilor internaționale și au recunoscut că negocierile vizează reducerea sau eliminarea măsurilor netarifare, în special restricțiile cantitative.

4. În aceeași zi, Consiliul, la recomandarea Comisiei, a aprobat această declarație și a autorizat Comisia să înceapă negocierile prevăzute în cadrul directivelor Consiliului.

5. Regulamentul (CEE) nr. 404/93 al Consiliului din 13 februarie 1993 privind organizarea comună a pieței în sectorul bananelor (JO 1993 L 47, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 12, p. 110), prevede, la titlul IV, intitulat „Comerțul cu țările terțe”, înlocuirea dreptului vamal de 20 %, consolidat în cadrul GATT, cu un regim de contingente la import supus unor drepturi fixe.

6. La 19 februarie 1993, Columbia, Costa Rica, Republica Guatemala, Nicaragua și Venezuela au cerut Comunității să deschidă consultații, în temeiul articolului XXII alineatul (1) din GATT, cu privire la Regulamentul nr. 404/93. Deoarece nu s-a găsit nici o soluție satisfăcătoare în urma consultațiilor, statele latino-americane în cauză au inițiat, în aprilie 1993, procedura de soluționare a litigiilor, prevăzută la articolul XXIII alineatul (2) din GATT.

7. La 22 martie 1993, Comisia a înaintat, în cadrul negocierilor din Runda Uruguay, în numele Comunității, o propunere referitoare la importul de banane care relua dispozițiile privind comerțul cu țările terțe din Regulamentul nr. 404/93.

8. În data de 3 iunie 1993, adică înainte de intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 404/93 prevăzută pentru 1 iulie, Comisia a înaintat Consiliului un proiect de recomandare având ca obiect o decizie prin care Consiliul autoriza Comisia să înceapă negocieri în temeiul articolului XXVIII alineatul (5) din GATT cu privire la acordarea de compensații de către Comunitate anumitor părți contractante ale GATT în schimbul eliminării dreptului consolidat de 20 % la importul de banane.

9. La 18 și 19 octombrie 1993, Consiliul, în urma acestei recomandări, a autorizat Comisia să înceapă negocierile, precizând că acestea trebuiau să fie conduse pe baza normelor existente din GATT, că membrilor GATT le trebuiau acordate compensațiile în conformitate cu normele din GATT și că negocierile nu trebuiau să „submineze” Regulamentul nr. 404/93.

10. La 14 decembrie 1993, cu o zi înainte de data-limită a negocierilor din Runda Uruguay, Comisia a comunicat directorului general al GATT propunerile „finale” ale acesteia, în special în ceea ce privește importul de banane. Aceste propuneri au fost aprobate de către Consiliu cu ocazia unei reuniuni din 13 decembrie 1993.

11. Propunerile în sectorul bananelor erau fondate pe ultimele oferte ale Comunității către statele latino-americane în cadrul negocierilor în temeiul articolului XXVIII alineatul (5) din GATT.

12. În comunicarea către GATT se specifică:

„Oferta privind bananele [...] este subordonată acceptării dispozițiilor acesteia de către țările producătoare latino-americane, membre ale GATT [...] În caz contrar, oferta Comunităților Europene [este] cea definită în comunicarea acestora [anterioară] din 22 martie 1993.”

13. La 18 ianuarie 1994, grupul de experți desemnat în cadrul procedurii de reglementare a litigiilor a depus un raport în care a constatat că anumite dispoziții ale Regulamentului nr. 404/93 erau incompatibile cu normele GATT. Acest raport nu a fost adoptat de către toate părțile contractante.

14. Prin Hotărârea din 5 octombrie 1994, Germania/Consiliu (C-280/93, Rec., 1994, p. 1-4973), Curtea a respins acțiunea în anulare introdusă de Republica Federală Germania împotriva Regulamentului nr. 404/93. În ceea ce privește GATT, Curtea a hotărât că reclamanta nu trebuie să invoce dispozițiile acestuia pentru contestarea legalității regulamentului.

15. La 7 martie 1994, Consiliul a decis să semneze actul final al Rundei Uruguay și a autorizat președintele Consiliului și membrul Comisiei însărcinat cu negocierile să procedeze la semnarea acestui act; la această dată, oferta Comunității referitoare la banane redevenise cea din 22 martie 1993, negocierile între Comunitate și țările latino-americane în cauză fiind întrerupte.

16. La 25 martie 1994, Comisia a prezentat o versiune definitivă a angajamentelor acesteia referitoare la accesul pe piață; anexa LXXX relua, în ceea ce privește bananele, oferta din 22 martie 1993.

17. La 28 martie 1994, Comisia a ajuns la un aranjament cu Columbia, Costa Rica, Nicaragua și Venezuela, denumit acord-cadru privind bananele.

18. În ziua următoare, 29 martie 1994, Comisia a comunicat Secretariatului General al GATT o modificare a propunerilor sale, conținute în anexa LXXX, care reproduce în anexă acordul-cadru.

19. În cursul reuniunilor comitetului special prevăzut la articolul 113 la Marrakech, la 11 și 14 aprilie 1994, delegațiile Republicii Federale Germania și ale altor state membre și-au exprimat nemulțumirea cu privire la faptul că acordul-cadru privind bananele a fost integrat de Comisie în lista angajamentelor Comunității conținută în anexa LXXX și și-au exprimat dezacordul față de conținutul acestui acord-cadru.

20. Consiliul Miniștrilor Afacerilor Externe, reunit la Marrakech la 15 aprilie 1994, a confirmat în mod implicit, în unanimitate, decizia acestuia de a semna actul final al Rundei Uruguay. Printr-o declarație, Comisia a luat cunoștință de diferitele declarații făcute de delegațiile naționale cu ocazia reuniunilor comitetului de la articolul 113 din tratat în ceea ce privește regimul importurilor de banane.

21. La 22 decembrie 1994 Consiliul a adoptat Decizia 94/800/CE privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competența sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994) (JO 1994 L 336, p. 1, Ediție specială, 11/vol. 10, p. 3).

22. La 1 ianuarie 1995, acordurile din Runda Uruguay, inclusiv anexele care conțineau angajamentele Comunității în domeniul importului de banane, au intrat în vigoare.

II — Conținutul acordului-cadru

1. Acordul-cadru privind bananele (denumit în continuare „acordul-cadru”) este compus din două documente. Primul, intitulat „Rezultatul convenit al negocierilor între Columbia, Costa Rica, Nicaragua, Venezuela și Comunitatea Europeană cu privire la regimul comunitar al importurilor de banane”, semnat la Bruxelles la 28 martie 1994 de către membrul Comisiei responsabil de agricultură și dezvoltare rurală și ambasadorul Columbiei la Comunitatea Europeană, constituie un fel de preambul la acordul propriu-zis. Al doilea document, intitulat „Acord-cadru privind bananele”, cuprinde normele tehnice ale acordului cu statele latino-americane.

2. În primul document, se prevede:

„Proiectul de acord anexat privind bananele reprezintă un rezultat satisfăcător al negocierilor privind bananele în contextul Rundei Uruguay.

Acordul constituie, de asemenea, rezultatul negocierilor și al consultărilor în temeiul articolului XXVIII, care au avut loc cu privire la banane între CE și țările menționate anterior.

În plus, acordul constituie o soluționare a litigiului cu privire la banane, care face obiectul unui raport al grupului de experți al GATT. Prin urmare, s-a convenit să se renunțe la solicitarea adoptării raportului grupului de experți, menționat anterior, de către Columbia, Costa Rica, Nicaragua, Venezuela și CE.

Columbia, Costa Rica, Nicaragua și Venezuela au convenit să nu introducă procedura de soluționare a litigiilor din GATT împotriva regimului comunitar al importurilor de banane pe perioada acordului anexat.”

3. Acordul-cadru propriu-zis, stabilește, la punctul (1), contingentul tarifar global de bază la 2 100 000 tone pentru 1994 și la 2 200 000 tone pentru 1995 și anii următori, sub rezerva oricărei creșteri care rezultă din extinderea Comunității și, la punctul (2), repartizează acest contingent între cele patru părți contractante, Republica Dominicană și celelalte state din ACP în ceea ce privește cantitățile netradiționale, precum și celelalte state.

Punctele 3-5 se referă la aplicarea sau modificarea contingentelor de către țări, în cazul în care una dintre ele nu își poate utiliza contingentul sau în cazul creșterii acestuia din urmă.

Punctul 6 prevede că gestionarea contingentelor, inclusiv orice creștere, rămâne neschimbată, în raport cu dispozițiile Regulamentului nr. 404/93. Acest punct mai prevede că:

„țările furnizoare cărora le-a fost atribuit un contingent specific pot emite licențe de export speciale pentru o cantitate care poate atinge până la 70 % din contingentul acestora, aceste licențe fiind o condiție prealabilă pentru emiterea de către Comunitate a certificatelor pentru importul de banane provenite din țările menționate anterior de către operatorii din «categoria A» și din «categoria C».”

Punctul 7 stabilește dreptul vamal aplicabil contingentului la 75 ECU/tonă.

Potrivit punctelor 8 și 9, sistemul convenit devine operațional începând cu 1 octombrie 1994 cel târziu și expiră la 31 decembrie 2002.

În temeiul punctelor 10 și 11:

„Prezentul acord este încorporat în lista Comunității pentru Runda Uruguay.

Prezentul acord prezintă o soluționare a litigiului dintre Columbia, Costa Rica, Venezuela, Nicaragua și Comunitate privind regimul comunitar pentru banane. Părțile la prezentul acord renunță la solicitarea adoptării raportului grupului de experți al GATT cu privire la acest subiect”.

III – Cererea de aviz

1. Guvernul german, reprezentat de către domnul E. Röder, Ministerialrat în Ministerul Federal al Economiei și de către domnul J. Sedemund, avocat în Köln, în calitate de agenți, a adresat Curții următoarea întrebare:

„a) Acordul-cadru privind bananele, semnat la 28 și 29 martie 1994 de către Comisie, a fost negociat în mod legal pe baza procedurii, adică

— pe baza unui mandat de negociere suficient al Consiliului, și

— respectând instrucțiunile de negocieri adoptate de Consiliu?

b) Acordul-cadru privind bananele este compatibil pe fond cu dispozițiile tratatului?”

2. Guvernul german susține că admisibilitatea cererii de aviz nu trebuie să fie pusă la îndoială. Într-adevăr, cererea a avut ca obiect examinarea compatibilității cu dreptul comunitar a procedurii de încheiere a acordului-cadru și a conținutului acestuia din urmă. Aspectul dacă trebuie, în cele din urmă, renegociat acordul are o importanță de netăgăduit pentru relațiile externe ale Comunității și pentru situația întreprinderilor comunitare. Acordul-cadru nu a obținut încă un caracter definitiv în dreptul public internațional, cererea pentru includerea conținutului acordului în lista angajamentelor

Comunității în Runda Uruguay fiind considerată o rezervă la ratificare. Acordul-cadru este separat de actul final al Rundei Uruguay; într-adevăr, trebuia reprodus doar cu titlu declarativ, în anexă la anexa LXXX la actul final; în plus, nu fac parte integrantă din anexa LXXX decât normele de la punctele 1 și 7 din acordul-cadru; în cele din urmă, această încorporare nu a fost operată decât după ce Consiliul a decis semnarea actului final. În aceste condiții, Comunitatea este îndreptățită să ratifice actul final, cu excepția dispozițiilor referitoare la banane, în cazul în care acordul-cadru trebuia să fie contrar tratatului. Semnarea separată a acordului-cadru de către Comisie arată că aceasta consideră acordul-cadru ca fiind separabil de actul final.

La audiere, guvernul german precizează că articolul 228 alineatul (6) din tratat prevede doar ca acordul să fie avut în vedere în momentul solicitării cererii de aviz. Tratatul nu prevede ca acordul să nu fi fost încă pus în aplicare la data la care avizul este acordat. A admite contrariul ar însemna golirea de sens a procedurii de la articolul 228 alineatul (6) printr-o încheiere rapidă a acordului și ar aduce atingere protecției jurisdicționale a instituției sau a statului care a solicitat Curții cererea de aviz. O sesizare a Curții, în temeiul articolului 228 alineatul (6) din tratat, trebuie să suspende procedura de încheiere a acordului în așteptarea avizului Curții.

3. În ceea ce privește fondul, guvernul german susține că Comisia nu era autorizată să negocieze sau că, cel puțin, aceasta a depășit instrucțiunile Consiliului, că nu era autorizată să semneze acordul, că procedura urmată era contrară practicii obișnuite în domeniu și că acordul-cadru contravine dispozițiilor materiale ale tratatului.

a) Cu privire la mandatul de negociere

Potrivit guvernului german, lipsa mandatului de negociere a acordului-cadru, indispensabil conform articolului 228 alineatul (1) din tratat. Un asemenea mandat nu trebuie să se găsească nici în decizia Consiliului privind începerea negocierilor din Runda Uruguay, nici în decizia privind începerea negocierilor în temeiul articolului XXVIII din GATT, nici în cea care autorizează semnarea actului final.

Negocierile din Runda Uruguay au fost conduse de Comisie în baza a două decizii ale Consiliului din 1986 care aprobă concepția de ansamblu și declarația de la Punta del Este. Negocierea acordului-cadru urmărește scopuri diferite. Într-adevăr, departe de a căuta o liberalizare a comerțului, această negociere urmărește să împiedice adoptarea raportului grupului de experți și să păstreze dispozițiile Regulamentului nr. 404/93; acest regulament contravine declarației de la Punta del Este, în special prin introducerea de drepturi vamale mai ridicate, prin instituirea de restricții cantitative și de certificate de import.

În fapt, Comisia a condus, în cadrul articolelor XXII și XXIII din GATT, negocieri care urmăresc să pună capăt procedurii de reglementare a litigiului privind regimul importului de banane. Trimiterea formală la anexa LXXX la actul final, care conține propunerile Comunității, nu este de ajuns pentru a include acordul-cadru, *ex post*, în mandatul de negociere al Rundei Uruguay deoarece conținutul acordului nu este, în substanță, conform cu acest mandat. Orice interpretare divergentă goleşte de sens articolul 228 alineatul (1) a doua jumătate a primei teze din tratat, întrucât Comisia poate utiliza negocieri globale, precum cele din Runda Uruguay, pentru a realiza obiective diferite.

Adoptarea, de către Consiliu, a unui mandat de negociere specific, la propunerea Comisiei, în cadrul articolului XXVIII din GATT, pune de asemenea în evidență că nu s-a estimat de către Comisie faptul că mandatul acordat pentru negocierile din Runda Uruguay era suficient pentru negocierea acordului-cadru. În cele din urmă, conținutul mandatului de negociere în cadrul Rundei Uruguay a fost prea imprecis pentru a servi ca bază pentru negocierile tehnice și concrete din

acordul-cadru. Autorizația prevăzută la articolul 228 alineatul (1) prima teză din tratat nu trebuie să constea dintr-un mandat în alb acordat Comisiei.

Decizia Consiliului din 18 și 19 octombrie 1993, privind începerea negocierilor în temeiul articolului XXVIII din GATT, viza, conform instrucțiunilor de negociere date Comisiei, să consolideze *fait accompli* contrar GATT realizat de Regulamentul nr. 404/93. Aceste negocieri au avut ca obiectiv obținerea unui consens cu anumite state latino-americane pentru a împiedica declanșarea unei proceduri de reglementare a litigiilor sau urmărirea penală a celor aflate pe rol.

Decizia Consiliului din 7 martie 1994 privind semnarea actului final al Rundei Uruguay a intervenit într-un moment în care negocierile privind acordul-cadru nu erau încă încheiate și în care acesta din urmă nu figura încă în anexa LXXX.

b) Cu privire la respectarea instrucțiunilor Consiliului

În subsidiar, guvernul german subliniază că nu au fost respectate de către Comisie orientările stabilite pentru negocieri.

Orientările negocierilor din Runda Uruguay, stabilite de declarația de la Punta del Este, nu au autorizat noi măsuri restrictive; negocierea noului acord-cadru a urmărit să păstreze dispozițiile Regulamentului nr. 404/93 care derogă de la GATT.

De asemenea, Comisia a încălcat orientările negocierilor în temeiul articolului XXVIII din GATT. Într-adevăr, contrar instrucțiunilor, acordul-cadru contravine Regulamentului nr. 404/93 prin faptul că restrânge și mai mult libertatea agenților economici. Guvernul german invocă stabilirea cotelor fixe pentru diferite țări, ceea ce consolidează structurile de aprovizionare și cotele de piață, instituirea licențelor de export și impunerea de obligații noi exportatorilor sau importatorilor de banane provenite din țări terțe prin perceperea unei taxe pentru licențele de export. Din aceasta rezultă o degradare suplimentară a situației concurențiale a importatorilor de banane provenite din țări terțe care întărește discriminarea deja realizată de Regulamentul nr. 404/93. Comisia a ignorat în continuare instrucțiunea de a negocia cu țările latino-americane un compromis în schimbul deconsolidării dreptului vamal.

c) Cu privire la autorizația de a semna acordul-cadru

La 7 martie 1994, dată la care Consiliul a autorizat Comisia să semneze actul final, textul acordului-cadru nu exista și anexa LXXX a reprodus vechile propuneri ale Comunității din martie 1993. Prin urmare, această decizie nu trebuie să fie considerată ca fiind o autorizație de a semna acordul-cadru.

d) Cu privire la derogarea de la practica obișnuită a Comisiei

Lipsa unei propuneri adresate de Comisie Consiliului în vederea încheierii acordului-cadru și includerii acestui acord, *a posteriori*, în actul final din Runda Uruguay este contrar unei practici constante a instituțiilor comunitare.

e) Cu privire la compatibilitatea acordului-cadru cu tratatul

Potrivit guvernului german, acordul-cadru încalcă Tratatul CE. Guvernul insistă în special cu privire la discriminarea ale cărei victime sunt operatorii din categoriile A și C în raport cu cei din categoria B. Într-adevăr, operatorii din categoriile A și C au fost singurii supuși, în temeiul

punctului (6) din acordul-cadru, regimului licențelor de export, care se traduce pentru aceștia printr-o obligație financiară suplimentară importantă de la care sunt scutiți operatorii din categoria B.

IV - Procedură

Potrivit articolului 107 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, cererea de aviz a fost comunicată Consiliului, Comisiei și statelor membre. Au fost prezentate observații scrise de către Comisie, reprezentată de domnii P. Gilsdorf, director al serviciului juridic și T. Christoforou, membru al serviciului juridic, în calitate de agenți, de către Consiliu, reprezentat de domnii J. Huber, consilier juridic și J.-P. Hix, membru al serviciului juridic, în calitate de agenți, precum și de guvernul belgian, reprezentat de domnul J. Devadder, director administrativ în Ministerul Afacerilor Externe, Comerțului Extern și Cooperării pentru Dezvoltare, în calitate de agent, de guvernul olandez, reprezentat de domnul A. Bos, consilier juridic în Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de agent, de guvernul spaniol, reprezentat de domnul A. Navarro Gonzalez, director general pentru coordonare juridică și instituțională comunitară și de doamna Rosario Silva de Lapuerta, Abogado del Estado, din serviciul de contencios comunitar, în calitate de agenți, de guvernul francez, reprezentat de doamnele E. Belliard și C. de Salins, directori adjuncți în Direcția Afaceri Juridice din Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de agenți și de Guvernul Regatului Unit, reprezentat de domnii J. E. Collins, de la Treasury Solicitor's Department, în calitate de agent și D. Wyatt și D. Anderson, barristers.

Guvernul german, reprezentat de domnul E. Röder și de J. Sedemund, guvernul belgian, reprezentat de domnul J. Devadder, guvernul elen, reprezentat de domnul G. Karipsiadis, colaborator științific specializat, în serviciul special de contencios comunitar din Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de agent, guvernul spaniol, reprezentat de doamna Rosario Silva de Lapuerta, guvernul francez, reprezentat de domnul J.-F. Dobelle, director adjunct în Direcția Afaceri Juridice din Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de agent, guvernul olandez, reprezentat de domnul M. Fierstra, consilier juridic adjunct în Ministerul Afacerilor Externe, în calitate de agent, Guvernul Regatului Unit, reprezentat de domnul D. Wyatt, Consiliul, reprezentat de domnii J. Huber și Comisia, reprezentată de domnul P. Gilsdorf, și-au prezentat observațiile în ședința din 25 octombrie 1995.

V — Observațiile guvernelor și instituțiilor comunitare

a) Cu privire la admisibilitatea cererii de aviz

La audiere, guvernul spaniol și cel francez, precum și Consiliul și Comisia, au susținut că încheierea și intrarea în vigoare a acordului-cadru, în cadrul actului final al Runderi Uruguay, au făcut ca cererea de aviz să fie lipsită de obiect. Potrivit guvernelor belgian, olandez și Guvernului Regatului Unit, cererea de aviz este admisibilă și îi revine Curții să ofere un răspuns la aceasta.

b) Cu privire la mandatul de negociere

1. Guvernul belgian și cel olandez împărtășesc aprecierea guvernului german privind lipsa unui mandat de negociere.

Acordul-cadru este independent de actul final din Runda Uruguay. Acesta a fost încheiat în cadrul procedurii de la articolul XXVIII din GATT și nu este vizat de mandatul de negociere pentru Runda Uruguay; a fost semnat separat cu țările latino-americane în cauză și conține o dată de intrare în vigoare specifică.

2. Guvernul spaniol, cel francez și Guvernul Regatului Unit, Comisia și Consiliul susțin că negocierea acordului-cadru de către Comisie a fost autorizată de către Consiliu.

Guvernul spaniol și Consiliul invocă Decizia din 18 și 19 octombrie 1993 care autorizează Comisia să înceapă negocieri în temeiul articolului XXVIII din GATT; guvernul spaniol susține în această privință faptul că acordul-cadru prevede o reducere a dreptului fix pe contingent de la 100 ECU la 75 ECU/tonă.

Guvernul francez și Guvernul Regatului Unit, precum și Consiliul, fac de asemenea referire la Decizia Consiliului din 16 și 17 iunie 1986 de aprobare a concepției de ansamblu și la cea din 20 septembrie 1986 de aprobare a declarației de la Punta del Este. Potrivit guvernului francez, rezultatul negocierilor cu statele latino-americane se înscrie în negocierile din Runda Uruguay, prin faptul că acordul-cadru, prin mărirea contingentului și reducerea drepturilor fixe, a îmbunătățit accesul țărilor terțe la piața comunitară, a convertit restricțiile cantitative în taxe vamale și a inclus o concesie a Comunității pentru țările în cauză prin introducerea licențelor de export.

Comisia subliniază faptul că începerea negocierilor trebuie să fie autorizată de către Consiliu, ceea ce a fost făcut de către deciziile din 1986 și din 1993.

c) Cu privire la respectarea instrucțiunilor Consiliului

Conform guvernului belgian și a celui olandez, acordul merge dincolo de negocierile din Runda Uruguay, prin faptul că pune capăt procedurilor de reglementare a litigiului în curs. Introducerea acordului-cadru în anexele la actul final din Runda Uruguay nu trebuie să fie calificată drept corrigendum, ci constituie o modificare a textului tratatului.

2. Guvernul spaniol, cel francez și Guvernul Regatului Unit, Consiliul și Comisia contestă faptul că au fost depășite de către Comisie orientările date în autorizația de negociere.

Guvernul spaniol și cel francez afirmă că acordul-cadru respectă orientările din 1993. Regimul certificatelor de export garantează statelor contractante accesul pe piața comunitară, le permite acestora să își controleze producția și fluxurile comerciale și nu trebuie să fie calificat drept o piedică pentru comerț. Acordul este conform cu obligația oferirii unei compensații, întrucât acesta prevede o creștere a contingentului și o scădere a dreptului fix și respectă principiile fundamentale ale Regulamentului nr. 404/93.

1. Consiliul critică pertinenta argumentului bazat pe o depășire a directivelor de negociere. Într-adevăr, decizia Consiliului de a semna un acord negociat de Comisie implică aprobarea conținutului acestuia și acoperă orice eventuală neregulă comisă în cursul negocierilor. În practică, negocierea unui acord internațional conducea adesea Comisia la depășirea directivelor de negociere; în aceste împrejurări, Consiliul, decât să modifice aceste directive în cursul procedurii, se limitează să accepte rezultatul final prin semnarea acordului.

Comisia subliniază faptul că, în cazul în care Consiliul autorizează începerea negocierilor, acesta nu este obligat să dea directive de negociere. În orice caz, Comisia estimează că a respectat directivele din 1986 și din 1993. Acordul-cadru, prin creșterea contingentului tarifar și scăderea dreptului fix, operează o liberalizare a comerțului cu banane. Părțile contractante au considerat acordul-cadru ca fiind o compensație corespunzătoare la deconsolidarea dreptului de 20 %. Acordul-cadru este în continuare conform cu dispozițiile principale ale Regulamentului nr. 404/93 și nu contravine normelor fundamentale ale GATT care acceptă contingentele tarifare. Acordul-cadru este rezultatul a două negocieri desfășurate în paralel, anume discuțiile comerciale generale din Runda Uruguay și procedura specifică prevăzută la articolul XXVIII din GATT.

d) Cu privire la autorizația de a semna acordul-cadru

1. Guvernul belgian și cel olandez împărtășesc poziția guvernului german conform căreia Consiliul nu a autorizat Comisia să semneze acordul-cadru.

2. Conform guvernului spaniol, a celui francez și Guvernului Regatului Unit, precum și a Comisiei și Consiliului, Consiliul a decis semnarea acordului-cadru.

Guvernul spaniol face referire la Decizia Consiliului din 7 martie 1994 care autorizează Comisia să semneze actul final din Runda Uruguay la care este anexat acordul-cadru. Modificarea ulterioară a anexelor nu afectează această decizie, ofertele putând fi modificate până la semnarea actului final, în măsura în care este vorba de îmbunătățirea accesului pe piață.

Guvernul francez subliniază, de asemenea, că acordul-cadru face parte integrantă și inseparabilă din rezultatele din Runda Uruguay. Semnarea de către comisarul european nu constituie semnarea unui acord în sensul Convenției de la Viena din 23 mai 1969 privind dreptul tratatelor, ci o simplă parafă sau semnarea unui proces-verbal de negociere.

Guvernul francez și Guvernul Regatului Unit recunosc că, la 7 martie 1994, acordul-cadru nu figura în angajamentele Comunității. La 15 aprilie 1994, dată la care Consiliul a confirmat, în unanimitate, decizia de semnare a actului final, anexa LXXX a inclus conținutul acordului-cadru. Contrar celor susținute de guvernul german, ansamblul rezultatelor negocierilor intitulat „acord-cadru privind bananele” a fost integrat în lista angajamentelor Comunității.

Consiliul și Comisia subliniază, de asemenea, că acordul-cadru constituie o parte integrantă din rezultatele din Runda Uruguay. Introducerea dispozițiilor din acordul-cadru în anexa LXXX nu constituie o reproducere declarativă a unui acord independent, ci stabilește angajamentele Comunității. Astfel cum rezultă din procesul-verbal al reuniunii Consiliului din 7 martie 1994, acesta din urmă a autorizat semnarea actului final al Rundei Uruguay, știind că textele juridice care existau la acea dată nu erau definitive și că erau necesare negocieri ulterioare, în special în ceea ce privește angajamentele Comunității. Din acest motiv au fost convocate reuniuni ale comitetului special de la articolul 113 din tratat la Marrakech, la 11 și 14 aprilie 1994. Cu ocazia reuniunii acestuia din 15 aprilie, Consiliul a confirmat în mod implicit și în unanimitate decizia acestuia de a semna toate rezultatele Rundei Uruguay în versiunea existentă la acea dată, inclusiv acordul-cadru care făcea parte integrantă din anexa LXXX. Declarațiile la procesul-verbal ale anumitor delegații naționale nu trebuie să afecteze legalitatea semnării actului final de către Consiliu la 15 aprilie 1994.

e) Cu privire la compatibilitatea acordului-cadru cu tratatul

Guvernul spaniol, cel francez și Guvernul Regatului Unit, precum și Comisia și Consiliul, subliniază că obiecțiile avansate de guvernul german coincid în mare parte cu cele respinse de Curte în Hotărârea Germania/Consiliu, menționată anterior.

Regimul licențelor de export urmărește să permită statelor exportatoare menținerea cotelor de piață în Comunitate. Faptul că operatorii din categoria B nu sunt supuși acestui regim se explică prin situația diferită în care se găsesc acești importatori de banane comunitare și de banane tradiționale ACP pe piețele acestor state terțe în raport cu importatorii tradiționali de banane provenite din țări terțe.

Punctul de vedere al Curții

1 Trebuie amintite pe scurt diferitele etape ale prezentei proceduri, astfel cum rezultă acestea din expunerea cererii de aviz.

2 Rezultatul convenit al negocierilor între Columbia, Costa Rica, Nicaragua, Venezuela și Comunitatea Europeană cu privire la regimul comunitar al importurilor de banane, la care este anexat acordul-cadru privind bananele, a fost semnat de membrul Comisiei responsabil de agricultură și dezvoltare rurală și de ambasadorul Columbiei la 28 și 29 martie 1994.

3 Cererea de aviz a fost introdusă de Republica Federală Germania la 25 iulie 1994.

4 Astfel cum rezultă din faptele prezentate în expunerea cererii de aviz, punctele 1 și 7 din acest acord, referitoare la stabilirea unui contingent vamal de import, au fost integrate în anexa LXXX în care figurează concesiile vamale propuse de către Comunitate în cadrul negocierilor din Runda Uruguay. Într-o anexă la această anexă LXXX este reprodus acordul-cadru.

5 La 15 aprilie 1994, Consiliul, în ciuda rezervelor formulate de anumite state membre în ceea ce privește introducerea acordului-cadru în propunerile Comunității, a decis semnarea actului final din Runda Uruguay.

6 La 22 decembrie 1994 Consiliul a adoptat Decizia 94/800/CE privind încheierea, în numele Comunității Europene, referitor la domeniile de competența sa, a acordurilor obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994).

7 La 1 ianuarie 1995, acordurile din Runda Uruguay, inclusiv anexele care conțineau angajamentele Comunității în domeniul importului de banane, au intrat în vigoare.

8 Rezultă din încorporarea acestuia într-o anexă la anexa LXXX la actul final că acordul-cadru face în mod juridic parte integrantă din acordurile obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay și că a fost încheiat împreună cu aceste acorduri după sesizarea Curții cu privire la prezenta cerere de aviz.

9 Pentru a examina dacă, în aceste împrejurări, Curtea trebuie să se pronunțe cu privire la cererea de aviz care i-a fost solicitată, trebuie analizate dispozițiile și obiectivul articolului 228 alineatul (6) din Tratatul CE.

10 În temeiul articolului 228 alineatul (6), Consiliul, Comisia sau un stat membru pot solicita avizul Curții de Justiție cu privire la compatibilitatea unui acord preconizat cu dispozițiile prezentului tratat.

11 Nu rezultă în mod clar din formularea primei teze a acestei dispoziții dacă este de ajuns ca acordul să fie preconizat în momentul introducerii cererii sau dacă trebuie întotdeauna să se găsească în acest stadiu în momentul în care Curtea emite avizul.

12 A doua teză din articolul 228 alineatul (6) prevede, cu toate acestea, că un acord care a făcut obiectul unui aviz negativ din partea Curții de Justiție nu poate intra în vigoare decât în condițiile stabilite la articolul N din Tratatul privind Uniunea Europeană, referitor la revizuirea Tratatului.

13 Prin urmare, este contrar logicii interne a articolului 228 alineatul (6) să se accepte că este necesar pentru Curte să se pronunțe cu privire la compatibilitatea cu tratatul a unui acord deja încheiat, având în vedere că eventualul aviz negativ este lipsit de efectul juridic prevăzut de această dispoziție.

14 Astfel, Curtea a considerat, în Avizul 1/94 din 15 noiembrie 1994 (Rec., 1994, p. I-5267), că i se poate solicita să se pronunțe, în temeiul articolului 228 alineatul (6) din tratat, în orice moment înainte de exprimarea definitivă a consimțământului Comunității și devenirea obligatorie a acestuia prin acord. De asemenea, Curtea a precizat, la punctul 12, că, atâta timp cât acest consimțământ nu este acordat, acordul rămâne un acord preconizat.

15 Această apreciere este în continuare conformă cu obiectivul procedurii de cerere de aviz.

16 Articolul 228 alineatul (6) din tratat are ca scop, astfel cum a considerat Curtea în Avizul 1/75 din 11 noiembrie 1975 (Rec., 1975, p. 1355), prevenirea complicațiilor care rezultă din contestațiile în justiție referitoare la compatibilitatea cu tratatul a acordurilor internaționale care angajează Comunitatea.

17 De asemenea, Curtea a subliniat în acest aviz că o eventuală decizie judiciară care constată că un astfel de acord este, fie din cauza conținutului, fie din cauza procedurii adoptate pentru încheierea acestuia, incompatibil cu dispozițiile tratatului, poate crea, nu numai pe plan comunitar, dar, de asemenea, și pe planul relațiilor internaționale, dificultăți grave și riscă să aducă atingere tuturor părților interesate, inclusiv țărilor terțe.

18 Pentru evitarea unor asemenea complicații, tratatul a instituit procedura excepțională a unei sesizări prealabile a Curții de Justiție, pentru a se verifica, înainte de încheierea acordului, dacă acesta este compatibil cu tratatul.

19 Obiectivul de prevenire urmărit de articolul 228 alineatul (6) din tratat nu mai poate fi atins în cazul în care Curtea se pronunță cu privire la un acord deja încheiat.

20 Nu poate fi susținut că această interpretare contestă din nou protecția jurisdicțională a instituției sau a statului membru care a solicitat avizul într-un moment în care acordul nu era încă încheiat.

21 Într-adevăr, procedura de la articolul 228 alineatul (6) din tratat urmărește, în primul rând, astfel cum a fost deja precizat, să prevină dificultățile care rezultă din incompatibilitatea cu tratatul a acordurilor internaționale care angajează Comunitatea și nu să protejeze interesele și drepturile statului membru sau ale instituției comunitare care a solicitat avizul.

22 În orice caz, statul sau instituția comunitară care a solicitat avizul poate introduce o acțiune în anulare împotriva deciziei Consiliului de a încheia acordul și, de asemenea, are posibilitatea de a solicita, cu această ocazie, măsuri provizorii printr-o cerere de ordonanță președințială.

23 Rezultă din cele menționate anterior că cererea de aviz a devenit fără obiect deoarece acordul-cadru privind bananele, integrat în acordurile obținute în cadrul negocierilor comerciale multilaterale din Runda Uruguay (1986-1994), a fost încheiat împreună cu aceste acorduri după sesizarea Curții și că, prin urmare, nu mai trebuie răspuns la cererea de aviz.

Prin urmare,

CURTEA,

compusă din domnii G. C. Rodríguez Iglesias, președinte, C. N. Kakouris, D. A. O. Edward și G. Hirsch, președinți de cameră, G. F. Mancini, F. A. Schockweiler (raportor), J. C. Moitinho de Almeida, P. J. G. Kapteyn, C. Gulmann, J. L. Murray, P. Jann, H. Ragnemalm și L. Sevón, judecători,

după ascultarea domnilor G. Tesauro, prim avocat general, C. O. Lenz, F. G. Jacobs, A. La Pergola, G. Cosmas, P. Léger, M. B. Elmer, N. Fennelly și D. Ruiz-Jarabo Colomer, avocați generali,

constată că:

Nu este necesar să se răspundă la cererea de aviz.

Rodríguez Iglesias	Kakouris	Edward	Hirsch
Mancini	Schockweiler	Moitinho de Almeida	Kapteyn
Gulmann	Murray	Jann	Ragnemalm
			Sevón

Adoptat la Luxemburg, la 13 decembrie 1995.

Grefier
R. Grass

Președinte
G. C. Rodríguez Iglesias